

Internetový magazín Nedrážního republikového výboru
Odborového sdružení železničářů

SOCIÁLNÍ DIALOG A NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK JEDNA Z NEJVĚTŠÍCH ZMĚN PRÁVNÍHO SYSTÉMU V ČR

Dne 15. října uspořádaly Asociace samostatných odborů a Odborové sdružení železničářů v Pardubicích pro členy ZO OSŽ školení na téma „Sociální dialog a nový občanský zákoník“, a to formou diskusního fóra. Gestorem projektu bylo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR – (OP LZZ), předkladatelem Českomoravská konfederace odborových svazů (ČMKOS), partnery Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR (KZPS), Svaz průmyslu a dopravy České republiky (SPČR) a Asociace samostatných odborů (ASO).

Jednání řídil člen revizní komise OSŽ a předseda ZO OSŽ ve společnosti OHL ŽS Josef Šlachta. Moderátorem školení byl JUDr. Petr Večeř. Diskusní bloky probíhaly v hodinových intervalech. Kromě získávání nových poznatků a studia nejdůležitějších oblastí včetně příkladů z vzájemné vazby nového občanského zákoníku se zákoníkem práce se účastníci školení seznámili s obsáhlou literaturou, kterou je nutno pro získání dokonalých znalostí prostudovat.

Nový občanský zákoník představuje jednu z největších změn českého právního systému za posledních dvacet let. Není divu, neboť vlastně svým způsobem jako norma zasahuje do lidského života od narození až po jeho skon.

Zákoník má na tři tisíce paragrafů a je rozdělen do pěti částí. První tvoří předmět úpra-

vy zákona, druhá se zabývá rodinným právem, třetí určuje absolutní majetková práva, čtvrtá majetková práva relativní, v páté části jsou závěrečná ustanovení.

Mnoho poznatků je možno čerpat na internetových stránkách:

ZDROJE INFORMACÍ NA INTERNETU:

1. <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>
2. <http://www.insolvencnizakon.cz/>
3. <http://www.propravo.cz/>
4. <http://ihned.cz>
5. <http://exekutorskacomora.cz>
6. <http://www.cak.cz>
7. <http://www.obcanskeporadny.cz>
8. <http://www.spotrebitele.cz>
9. <http://www.dicr.cz>
10. <http://www.info.mfcr.cz/ares>
11. <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/home>
12. <http://www.suip.cz>
13. <http://www.socialni.cz/cz/o-cssz/>
14. <http://portal.mpsv.cz/sz/local>
15. <http://www.ochrance.cz>
16. <http://www.uoou.cz>
17. <http://www.son.cz>
18. <http://www.vlada.cz>
19. <http://www.psp.cz>
20. <http://www.senat.cz>
21. <http://www.mvcr.cz>

Pokračování na str. 3

POKRAČOVÁNÍ PŘÍHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE

V pondělí 3. listopadu navštívila delegace Sdružení nájemníků ČR společně se zástupci Rady seniorů v rámci dlouhodobé spolupráce s partnerskou organizací v Drážďanech – Mieterverein Dresden und Umgebung e. V. Němečtí přátelé připravili prohlídku moderní teplárny a elektrárny u hlavního městského dodavatele energií u fa. DREWAG, společně s přednáškou p. Bürnera, vedoucího oddělení energetických služeb. Společně potom posoudili také energetické předpisy obou zemí.

Pokračování na str. 3

Na snímku vlevo předseda SON Milan Taraba

Na snímku vpravo předseda Rady seniorů ČR Zdeněk Pernes

- Nový občanský zákoník versus zákoník práce str. 1
- Návrat tradice str. 2
- Kde najdete informace o občanském zákoníku str. 3
- Ve zkratce str. 3
- Informujeme str. 6
- Galavečer s českou kvalitou str. 7
- O zdraví... str. 8
- Toulky Miroslava Glosse str. 9
- V rekreačním zařízení OSŽ str. 10
- Lesní železnička str. 11
- Vaříme s Pepou str. 12
- Nostalgie v Branné str. 12
- Blahopřejeme str. 12

POKRAČOVÁNÍ PŘÍHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE

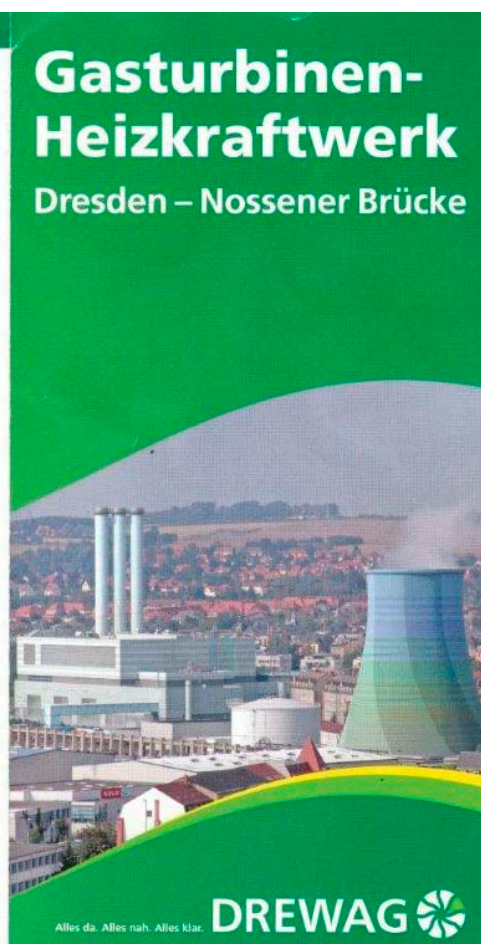
Dokončení ze str. 1

V Drážďanech poskytuje toto teplárenské společenství ještě další služby, například dodávku studené vody, elektrické energie, předprodeje vstupenek na kulturní a společenské akce. Svoji kapacitou stačí pokrýt 40 procent požadavků obyvatel. Velmi dobře zde funguje na rozdíl od české strany poradenství pro občany a informační servis. Firma je z devadesáti procent vlastněna městem Drážďany, které tím získává možnost kontroly cen a kvality poskytovaných služeb.

Těto zahraniční cesty se zúčastnil rovněž místopředseda OSŽ a člen VV SON **Miroslav Novotný**.

Generatoren	
Hersteller	Siemens/KWU
Anzahl	4 (baugleich)
Leistung der Gasturbinen-Generatoren	je 70 MW _e **
Leistung des Dampfturbinen-Generators	73 MW _e **
Scheinleistung (cosφ = 0,8)	80 MVA (je Generator)
Nennspannung	10,5 kV
Wirkungsgrad (bei Nennlast)	98,28 %
Kraftwerk-Kühlung	
Kühlverfahren	Trocken-Rückkühlung
Kühlleistung (maximal)	13 MW
Massenstrom im Kühlkreis	1188 t/h
Fernwärme (Heizwasser)	
Anzahl der Pumpen	3 x 50 %
Umlaufmenge, Druck	5641 t/h, 16 bar*
Temperatur Vorlauf/Rücklauf	130 °C*/60 °C*
Maschinentransformatoren	
Hersteller	Siemens (Trafowerk Dresden)
Anzahl	4 (baugleich)
Nennleistung	80 MVA
Kurzschlussspannung	14 %
Netzschaltanlage	
Hersteller	Siemens (Berlin)
Spannung/Typ	110 kV/8 DN 9
Isolierung	Schwefelhexafluorid (SF ₆)

NÁVRAT TRADICE

Po dlouhých třech letech se snaží Nedrážní republikový Výbor OSŽ navázat na pravidelná setkání s kolegy z OŽŽ. Tato dlouholetá tradice, která přinášela výměnu zkušeností jak pracovních tak odborářských, se podařilo znovu oživit díky pozvání slovenské sekce železničního opravárenství. Setkání se konalo ve dnech 10. a 11. listopadu ve Zvolenu. Na setkání odešla delegace NeRV OSŽ ve složení místopředseda Miroslav Novotný, Renata Dousková, Miroslav Balatka z ŽOS Nymburk (v současné době je předseda v pracovních právních sporu se zaměstnavatelem) a Pavel Berger z FEREX ŽSO Liberec. Ze slovenské strany se jednání zúčastnili předseda OŽŽ F. Zaparaník, místopředseda J. Baláž a odboráři ze ŽOS Vrútky, Trnava a Zvo-

len. Obsahem jednání v penzionu Central bylo především postavení odčleněných a privatizovaných organizací ve Slovenské republice a ČR, změny v občanských zákonících a zákoníku práce a úlohy OŽŽ a OSŽ v procesu kolektivního vyjednávání. Je nutné konstatovat uzavření kolektivních smluv v železničních opravárnách Trnava a Vrútky, stejně tak jako nedostatek zakázek ve zvolenské ŽOS. V průběhu diskuse proběhly témata bezpečnosti práce (OŽŽ má pouze jednoho uvolněného inspektora bezpečnosti práce), vydávání odborových časopisů (na Slovensku pouze internetové). Z důvodu jednání Ústředí OSŽ dne 11. listopadu odjížděla delegace kolegů do ČR v brzkých ranních hodinách.

SOCIÁLNÍ DIALOG A NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK

JEDNA Z NEJVĚTŠÍCH ZMĚN PRÁVNÍHO SYSTÉMU V ČR

Dokončení ze str. 1

- 22. <http://www.mpsv.cz>
- 23. <http://www.cmkos.cz>
- 24. <http://www.odbory-online.cz>
- 25. <http://www.socialnidialog.cz>
- 26. <http://portal.gov.cz/wps/portal>
- 27. <http://asocr.cz>
- 28. <http://www.osz.org>
- 29. <http://www.ospzv-aso.cz>
- 30. <http://obcanskyzakonik.justice.cz>

ASPI = Automatizovaný Systém Právních Informací

EPIS® = Ekonomicko – Právní Informační Systém

Připravil Milan Sedlák

Moderátorem školení byl JUDr. Petr Večeř

Foto: Jan Buchta

Ve zkratce

NOVÝ MINISTR DOPRAVY

Ministr dopravy Antonín Prachař končí ve vládě Bohuslava Sobotky. Dlouhou dobu čelil kritice mimo jiné kvůli personálním nedostatkům v klíčových pozicích a nakonec sám nabídl rezignaci. Na jeho post nastupuje současný ředitel společnosti Skanska Dan Ťok.

Ministr Prachař byl kritizován mimo jiné za to, že se mu nedařilo personálně doplnit vedení Ředitelství silnic a dálnic, kde už několik měsíců chybí právoplatný šéf, nedařilo se mu ani včas připravit legislativní návrhy v oblasti zrychlení výstavby dopravní infrastruktury.

Jeho posledním významnějším počinem bylo odvolání předsedy představenstva a generálního ředitele akciové společnosti České dráhy Daniela Kurucze.

Dan Ťok byl od roku 2008 generálním ředitelem a předsedou představenstva společnosti Skanska Česká republika. Předtím působil ve významných funkcích například ve firmách Jihomoravská plynárenská, ABB energetické systémy či Alstom. Do funkce bude jmenován 4. prosince. Kvůli svému jmenování se vzdal exekutivních funkcí ve Skansce a odmítá jakékoliv spekulace o případném střetu zájmů.

Na postu ministra by rád stabilizoval situaci v resortu, především personální obsazení v ŘSD.

Z výměny ministrů není příliš nadšený prezident Miloš Zeman. Prohlásil, že personální rošáda není dobrá zejména proto, že bude znamenat další prodlevu, a než se nový ministr zapracuje, trvá to minimálně půl roku. Ministři se u nás střídají jako figurky na orloji, prohlásil. S novým ministrem přicházejí noví spolupracovníci a nová koncepce.

Právě v oblasti dopravy je to přitom podle prezidenta Zemana nevhodné vzhledem k problémům, kterým resort čelí. ⇨⇨⇨

KDE NAJDETE INFORMACE K OBČANSKÉMU ZÁKONÍKU

Název literatury	Nakladatelství	Autor	Rok vydání	Počet stran	Cena (Kč)
Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou	Sagit	prof. Dr. K. Eliáš; doc. JUDr. M. Zuklínová; Mgr. J. Gaňo; Mgr. M. Svatoš	4/2012	1120	690
Nový občanský zákoník (srovnání s dřívější úpr.)	C. H. Beck, s. r. o.	Švejkský a kol.	5/2012	792	790
Nový občanský zákoník 2014 – nejdůležitější změny	ANAG	Petr Bezouška; Lucie Piechowiczová	6/2013	376	429
Občanský zákoník – Komentář – svazek I. - VI.	Wolters Kluwer	Jiří Dvořák; Jan Švestka; Josef Fiala a kol.	1/2014	7.000	9.975
Vliv NOZ na ZP a PPV od 1.1.2014	Sondy	Stránský Jaroslav	2013	72	140
Nový občanský zákoník a pracovní právo s praktickým výkladem pro širokou veřejnost	Sondy	Stránský Jaroslav; Samek Vít; Horecký Jan	2014	128	138
Zákoník práce s komentářem (1. 1. 2014)	Poradce s.r.o.	Jouza L. a kol.	2013	432	240
Zákoník práce 2014	Golden Books	Kocourek Jiří	2014	560	380
Zákoník práce 2014 (sešitové vydání)	ANAG	Schmied Zdeněk; Trylč Ladislav	2013	168	114
Zákoník práce 2014 – s výkladem	Grada	Libuše Neščíková	2014	104	125
Zákoník práce 2014 v praxi – komplexní průvodce – právní stav k 1. 1. 2014	GRADA Publishing, a.s.	Libuše Neščíková	připravuje se	296	-
Zákoník práce a související ustanovení NOZ s komentářem k 1. 1. 2014	ANAG	Eliáš, Hůrka, Bezouška, Morávek, Schmied, Trylč	připravuje se	1.064	999

BÝVALÝ GEN. ŘEDITEL ČESKÝCH DRAH ING. DANIEL KURUCZ BYL ZVOLEN DO VEDENÍ NEJDŮLEŽITĚJŠÍ EVROPSKÉ ŽELEZNIČNÍ ORGANIZACE

Daniel Kurucz se stal členem vedení nejvlivnější evropské železniční organizace Společenství evropských železnic (CER). Do vrcholného orgánu CER – Management Committee – zvolilo Daniela Kurucze jednomyslně Valné shromáždění této organizace. Stalo se tak na návrh nejsilnějších evropských železnic a jejich představitelů – šéfa německých železnic DB Rüdiger Grubeho a ředitele rakouských drah ÖBB Christiana Kerna, který je zároveň prezidentem CER.

Jmenování v té době předsedy představenstva ČD Daniela Kurucze do CER Management Committee představuje významné ocenění činnosti Českých drah v mezinárodních železničních organizacích.

Daniel Kurucz v reakci na své zvolení do vedoucího orgánu CER uvedl: „Chci se zasadit o větší integraci a propojení železniční dopravy mezi západem a východem Evropy. Je třeba zlepšit kvalitu a rychlost spojení mezi starými a novými členskými zeměmi Evropské unie, aby také u nás dostalo cestování vlakem stejně dobrý zvuk, jaký sledujeme v západní Evropě. Tam vlaky konkurují nejen automobilům ale i letecké dopravě. Využívá je široké spektrum klientů od studentů po seniory, a také obchodníci, manažeři nebo vrcholní politici. Přál bych si, aby v čele úsilí o rychlejší, pohodlnou a funkční železnici například Evropskou unií stály právě České dráhy a Česká republika. Máme zde, ve středu Evropy, příležitost stát se významnou železniční křižovatkou mezi východem a západem i mezi severem a jihem Evropy. Budu usilovat, abychom tuto neopakovatelnou příležitost nepromarnili. Konkrétním přínosem Českých drah v tomto směru je například nasazení raijetů na linku z Prahy do Vídně a Grazu, dohoda s DB o lepší kvalitě spojení mezi Prahou, Berlínem a Hamburkem nebo připravené prodloužení linky SC Pendolino Praha–Ostrava až do Košic.“

Dalším konkrétním příspěvkem pro budoucí rozvoj moderní železniční dopravy u nás i v sousedních státech je setkání a debata mezi železničními odborníky, představiteli drážních podniků, zástupci EU, europoslanci a dalšími politiky.

Společenství evropských železnic (CER) je nejsilnějším představitelům železniční lobby v Bruselu. Bylo založeno v roce 1988 původně dvanácti železničními podniky. Dnes se jeho řady rozrostly na více než 70 členů, mezi kterými jsou železniční dopravci (národní dopravci i privátní železniční podniky), manažeři infrastruktury, asociace apod. CER dnes zastupuje 61 % evropské železniční sítě, na které se odehrává 84 % výkonů v nákladní dopravě a 99 % výkonů v osobní dopravě v Evropě. Hlavním posláním CER je být silným partnerem institucí EU při návrhu, tvorbě a připomínkování evropské železniční legislativy. V současné době se úsilí CER soustřeďuje na proces projednávání 4. železničního balíčku v jednotlivých institucích EU. CER trvale spolupracuje jak s Evropskou komisí, tak s Evropským parlamentem a Radou EU.

Mgr. Petr Štáhlavský
tiskový mluvčí ČD

NOVÝ PŘEDSTAVITEL ČD, A.S.

Dozorčí rada Českých drah odvolala 10. listopadu předsedu představenstva ČD Daniela Kurucze. Dráhy vedl od února.

Ing. Daniel Kurucz, MBA byl odvolán s okamžitou platností. Novým předsedou zvolila dozorčí rada dosavadního člena představenstva odpovědného za ekonomiku a finance **Pavla Krtka**.

Dozorčí rada zároveň zvolila dosavadního náměstka generálního ředitele ČD pro regionální integraci Ing. Ludvíka Urbana členem představenstva. Ten je také novým místopředsedou představenstva. Pátým členem představenstva je z rozhodnutí dozorčí rady doc. Dr. Ing. Roman Štěrbá z Odboru strategického controllingu ČD.

Pavel Krtke vystudoval francouzskou státní technickou univerzitu Ecole Central Paris. Profesně začal u společnosti Lafarge Cement, globálního výrobce cementu. Devět let působil ve skupině Unipetrol, šest let byl členem představenstva firmy. V únoru 2014 se stal členem představenstva Českých drah, kde dosud působil jako náměstek pro ekonomiku a techniku.

VEDENÍ ČD CARGO KONČÍ, NOVÉ MÁ BÝT DRAVĚJŠÍ

Představenstvo Českých drah obměnilo vedení dceřiné firmy ČD Cargo. Novým předsedou představenstva nákladního dopravce je od 1. listopadu **Ivan Bednárik**, dosavadní obchodní šéf Express Slovakia. Do tříčlenného představenstva rovněž jmenovalo obchodního ředitele Cargo Logistic Czech Bohumila Rampulu a ředitele brněnské provozní jednotky ČD Cargo Zdenka Škvařila. Informoval o tom nyní již odvolaný předseda představenstva Českých drah Daniel Kurucz.

„Cítíme velký konkurenční tlak na vnitřním trhu nákladní dopravy a zároveň chceme využít možnosti proniknout na trhy v zahraničí. Chceme proto posílit obchodní řízení Carga, které musí být podle našeho názoru dravější,“ konstatoval Daniel Kurucz. Rozhodnutí o potřebě obměnit vedení Carga podpořila nedávná rezignace obchodního ředitele Karla Adama na post v představenstvu nákladního dopravce.

Kromě Adama představenstvo opustil jeho předseda Oldřich Mazánek a poslední člen Zdeněk Meidl. Všichni tři zůstanou podle Kurucze nadále zaměstnanci společnosti v manažerských pozicích. „Všichni patří mezi zkušené manažery a například Karla Adama považují za skvělého manažera ČD Generalverretung GmbH ve Frankfurtu (zahraničního zastoupení v Německu),“ dodal dnes již bývalý nejvyšší šéf státního dopravce.

Letos se ziskem

Nákladní doprava Českých drah představovaná společností ČD Cargo vykázala v letošním pololetí zisk 540 miliónů korun i přes třisetmiliónové snížení tržeb na 6,3 miliardy korun. Podle vedení Českých drah stojí za poklesem tržeb vysoká konkurence zejména v přepravách hnědého a černého uhlí, která následně vede ke snižování cen za přepravu. Nákladní doprava skončila se ziskem i v loňském roce, předloni firma hospodařila s dvoumiliardovou ztrátou.

Skupina České dráhy za loňský rok prohloubila ztrátu na téměř dvě miliardy korun, na čemž se podílela zejména osobní doprava s celkovou ztrátou téměř 1,8 miliardy korun.

REŽIJNÍ VÝHODY BUDOU NA DALŠÍ TŘI ROKY ZACHOVÁNY ZA STEJNÝCH PODMÍNEK

Vyplývá to z Tarifu jízdného a přepravného pro přepravu zaměstnanců akciové společnosti České dráhy, zaměstnanců státní organizace SŽDC, zaměstnanců Ministerstva dopravy a Drážního úřadu, podílejících se na zabezpečování a provozování drážní dopravy, respektive z podepsané úpravy článku 14, platné od 1. ledna 2015, kde se mimo jiné praví, že: Jízdné a přepravné se stanovuje vždy paušálně na příslušný kalendářní rok s tím, že prolongační rozkaz může prodloužit platnost uhrazeného jízdného a přepravného přiměřeně i do následujícího roku. Úhrada se provádí zaplacením jízdného a přepravného,

jehož hodnota je stanovena pro rok 2015, 2016 a 2017 ve výši 1000 Kč/rok pro zaměstnance, rodinné příslušníky zaměstnanců a důchodců (vyjma dětí) a 500 Kč/rok pro dů-

chodce a děti. „Je to výsledek konstruktivního jednání, při němž jsme dospěli k rozumné dohodě všech zúčastněných stran,“ uvedl k tomu I. místopředseda Vladislav Vokoun. ⇨⇨⇨

SC PENDOLINO POJEDE POPRVÉ DO TATER A KOŠIC

Dnešní EuroCity Košičan urazí cestu z Prahy přes Vsetín do Košic za 8 hodin a 21 minut, v opačném směru ještě o 5 minut pomaleji. Nové spojení SuperCity Pendolino tuto cestovní dobu zkrátí téměř o hodinu. Cesta z Prahy do Košic tak bude v novém jízdním řádu trvat přibližně 7 a půl hodiny. Tím se stane SC Pendolino nejrychlejším spojením mezi Prahou a východním Slovenskem nejen na současném trhu, ale také v historii přímé dopravy mezi oběma městy. Například v 50. letech 20. století se pohybovala cestovní doba mezi Prahou a Košicemi kolem 14 až 15 hodinami, vlaky dosahovaly průměrnou cestovní rychlost jen kolem 50 km/h. Před 10 lety tuto vzdálenost urazil spoj Košičan za přibližně 9,5 hod. průměrnou rychlostí 74 km/h. V současném jízdním řádu zkrátily ČD a ZSSK dobu jízdy na 8 hod. a 21 minut a průměrnou rychlost zvýšily na 80 km/h. Vlak SC Pendolino s téměř o hodinu kratší cestovní dobou pak zvedne tuto cestovní rychlost na rekordních přibližně 95 km/h. Půjde tak o jeden z nejrychlejších mezistátních vlaků v celé střední Evropě.

„Cestujícím nechceme nabídnout jen rychlé spojení, ale také řadu doplňkových služeb na palubě vlaku i v cíli cesty,“ zdůrazňuje Michal Štěpán, člen Představenstva ČD, a.s., odpovědný za osobní dopravu, a doplňuje konkrétní příklady: „Vlak SC Pendolino nabízí například Wi-Fi a vlakový portál s informacemi a zábavou, vyhrazená místa pro cestující s dětmi se stolní hrou Elfíkova cesta nebo vlakové bistro. Zákazníkům SC Pendolino chceme nabídnout i výhodné doplňkové služby v oblasti Tater a Košic, například ubytování a letní i zimní rekreaci. Pro zákazníky ze Slovenska chystáme podobné výhody v Praze.“

Ke spolupráci ČD a ZSSK na provozu rychlovlaků SC Pendolino se vyjádřil i zástupce slovenských železnic. „Vybrali jsme si Pendolino ČD, protože kvalitu a rozsah jeho služeb považujeme za dobrý potenciál v rámci rozvoje přímé konkurence so súkromnými železnič-

nými dopravcami na Slovensku. Súčasnne veríme, že to bude motivácia pre silný prúd cestujúcich smerujúci do Česka, aby prestúpili z autobusov či z automobilov do vlakov,“ uviedol Jozef Schmidt, riaditeľ úseku obchodu Železničnej spoločnosti Slovensko.

Spoj SC Pendolino mezi Prahou a Košicemi pojede přes Olomouc a Ostravu, na Slovensku bude pokračovat přes Žilinu a Poprad-Tatry. Díky tomu zajistí rychlé spojení mezi ekonomickými i turistickými centry v České republice a na Slovensku.

Podrobné informace o kompletní nabídce služeb a cenách ve spoji SC Pendolino Praha – Ostrava–Žilina–Poprad–Košice zveřejní obě kooperující železnice později.

Rychlovlaky Pendolino zajišťovaly dopravu na Slovensko již v minulosti. V letech 2006 až 2009 a pak znovu v jízdním řádu 2010/2011 je provozovaly společně ČD a ZSSK na spoji SC Slovenská strela mezi Prahou a Bratislavou a krátce jezdily také na lince spojující Prahu a Ostravu se Žilinou.

NÁVRH OPD 2 PRO ROKY 2014–2020 JE PRO ŽELEZNICI A OSŽ NEPŘIJATELNÝ

V současné době je na ministerstvu dopravy připravován návrh Operačního programu Doprava na roky 2014–2020. Tento program se týká požadovaných dotací z prostředků Evropské unie na investice v oblasti dopravy. Evropská komise doporučuje rozdělení 60 % dotací na železnici a 40 % na ostatní druhy dopravy. V rozporu s tímto doporučením navrhuje ministerstvo dopravy pro železnici pouze 32 % dotací a i z tohoto sníženého požadavku předpokládá dotaci 600 milionů Kč na soukromou Jindřichohradeckou úzkokolejnou železniční trať. Podle názoru právníků se může jednat o nedovolenou veřejnou podporu soukromému subjektu a spolu s neuposlechnutím doporučení Evropské komise to může způsobit nepřidělení evropských dotací na dopravní investice do České republiky. Návrh OPD 2 je v této verzi pro OSŽ nepřijatelný a učiní vše pro jeho změnu.

NA SLOVENSKU SE VLAKY ZDARMA SVEZOU I ČESKÉ DĚTI, STUDENTI A SENIOŘI

České děti, studenti a penzisté mohou od 17. listopadu cestovat zdarma vlakem na Slovensku. Bezplatné cestování pro ně totiž platí nejen pro Slováky, ale i pro obyvatele všech členských zemí Evropské unie.

Na bezplatné cestování až na výjimky ve všech vlacích na Slovensku získávají od 17. listopadu nárok děti do 15 let, studenti denního studia, důchodci nad 62 let, jakož i ti, kteří pobírají například invalidní nebo sirotčí důchod.

Osoby starší 62 let a studenti, kteří disponují bezkontaktní čipovou kartou s aktivovanou funkcí na vlak, se mohou do systému registrovat i přes internet. Registraci pak personál ZSSK dokončí přímo ve vlaku při první jízdě tohoto cestujícího.

ZSSK rovněž uvedla, že všichni cestující s nárokem na přepravu vlakem zdarma, kte-

ří budou zaregistrováni v jejím systému, si od 17. listopadu budou moci vyžádat bezplatnou jízdenku také přes internet.

Kromě registrace si cestující před nástupem do vlaku musí nechat vystavit zvláštní jízdenku, která bude ve vybraných kategoriích vlaků vázaná na konkrétní spoj. ZSSK tím chce získat přehled o vytíženosti vlaků a podle potřeby přidat k soupravám vagony.

DŮCHODCI UŽ ZKRÁTKA NEPŘIJDOU – SLEVOU NA DANI MOHOU UPLATNIT I ZA ROK 2013

Pracující důchodci mohou uplatnit daňovou slevu i za rok 2013. Stát se nakonec rozhodl takto reagovat na letošní rozhodnutí Ústavního soudu (ÚS), který odebrání slevy pracujícím důchodcům bývalou Nečasovou vládou označil za diskriminační.

Na základě právní analýzy nálezu Ústavního soudu dospěla finanční správa k závěru, že ustanovení znemožňující uplatnit základní slevu na dani z příjmů pro starobní důchodce nebude za rok 2013 aplikovat. Slevu na dani mohou důchodci nyní uplatnit buď prostřednictvím svého zaměstnavatele, nebo v daňovém přiznání.

Z nálezu ÚS bylo jasné, že všichni pracující důchodci mohou stejně jako ostatní pracující žádat slevu 24 840 Kč ročně za zdaňovací období roku 2014.

Poplatník, který nepodal daňové přiznání za zdaňovací období 2013, může uplatnit slevu na poplatníka za zdaňovací období 2013 v opožděně podaném řádném daňovém přiznání. Poplatník, který podal daňové přiznání za zdaňovací období 2013 a slevu na poplatníka v něm neuplatnil, případně nebyla správcem daně zohledněna, má možnost uplatnit předmětnou slevu na dani v dodatečném daňovém přiznání.

U zaměstnavatele, který provedl roční zúčtování za rok 2013, mohou důchodci slevu uplatnit v případě, že podepsali pro tento rok Prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a slevu na dani si neúspěšně uplatnili a současně nepodali daňové přiznání.

Ti, kteří si slevu přes svého zaměstnavatele nenárokovali, si musí od něj vyžádat potvrze-

ní o příjmech a poté si musí sami podat daňové přiznání za rok 2013.

Lhůty bez sankcí

Výše uvedená podání může poplatník učinit ve lhůtě pro stanovení daně, která podle daňového řádu činí tři roky, tj. do 1. dubna 2017, pokud nebude prodloužena. Pokud bude zaměstnanec – starobní důchodce – slevu uplatňovat prostřednictvím dodatečného daňového přiznání, měl by je podat do konce měsíce následujícího po měsíci, ve kterém zjistil, že jeho daňová povinnost měla být, v důsledku možnosti uplatnit slevu na dani, nižší. Poplatníkovi za podání dodatečného daňového přiznání pak nehrozí ani žádná sankce.

Bližší informace jsou na internetových stránkách finanční správy (www.financnisprava.cz).

NÁRODNÍ DOPRAVCE HOSTIL ZÁSTUPCE PRM PASSAGE

Do českého hlavního města se na pozvání Českých drah sjeli začátkem října členové pracovní skupiny Mezinárodní železniční unie (UIC) PRM PASSAGE. Skupina se zabývá asistenčními službami pro handicapované cestující v mezinárodní přepravě, což je náplní vyhlášky UIC 145, kterou skupina v Praze finalizovala. Mimo to byla pro zástupce z řady evropských zemí připravena prezentace na pražském hlavním nádraží, kde se jim prakticky demonstroval nástup dvou vozíčkářů do jednotky CityElefant.

People with Reduced Mobility

PRM je sice v mezinárodní přepravě zkratkou pro lidi s omezenou možností pohybu, ale ve skutečnosti se jedná o všechny handicapované, nikoli jen vozíčkáře. Účastníci setkání se v Praze podělili se zkušenostmi ze svých vnitrostátních, ale i mezinárodních přeprav, protože každý evropský dopravce má totiž zcela odlišné zkušenosti s přepravou imobilních cestujících, které přepravují podle svých vlastních pravidel. „České dráhy v tomto ohledu učinily oproti minulým rokům výrazný posun vpřed i díky těsné spolupráci s Národní radou zdravotně postižených. Máme velmi dobře fungující systém zajišťující pro cestující i dopravce snadnější vyhodnocení požadavků handicapovaných cestujících ve vnitrostátní přepravě a současně připravujeme používání takzvané „booking tool“ a jeho navázání na národní objednávkový systém. Tato aplikace bude umožňovat zajištění asistenčních služeb při jízdách z České republiky do zahraničí a zpět a současně i při cestování na území jiných států“, vysvětluje Jaromír Fól z Odboru obchodu osobní dopravy ČD.

Pilotní spuštění nové služby „booking tool“ je naplánováno po dolažení některých technických detailů zhruba do konce letošního roku a zajišťovat ji bude Kontaktní centrum ČD formou objednávkového formuláře nebo telefonicky. Novinkou pro handicapované cestující bude kromě zajištění asistenčních služeb do zahraničí i možnost zároveň zakoupit mezinárodní jízdenku a nechat si ji zaslat poštou. Mezi další novinky, které České dráhy pro handicapované cestující připravují, patří i možnost cestování doprovodu zákazníků na invalidním vozíku do zahraničí a zpět zdarma. V mezinárodním rozsahu byla tato služba doposud umožněna pouze průvodcům nevidomých. Služba bude k dispozici se změnou jízdních řádů od 14. prosince.

Zaujala prezentace českých vozidel

Zahraničním účastníkům byly předvedeny jak bezbariérové přístupy po celém pražském hlavním nádraží, tak i pomůcky k snadnější orientaci při odbavení v ČD centru, nástupu do vlaků jako je například systém EZOP a hlásiče pro nevidomé, slabozraké a sluchově postižené, vodící lišty či označovací piktogramy. Velký zájem byl o příměstský vlak CityElefant a jeho vybavení s ukázkou naložení cestujících na mechanickém a elektrickém vozíku prostřednictvím zvedací plošiny. Následně byla k dispozici i prohlídka modernizovaného vozu pro dálkovou dopravu s označením Bbdgme.

Prezident skupiny PRM PASSAGE David Sindall z Velké Británie ocenil připravenost a funkčnost služeb pro handicapované cestující Českých drah a sám říká: „U nás v Británii máme nejstarší železniční síť v Evropě a podle toho vypadá občas i její infrastruktura a přístup do některých stanic nebo vlaků, který je pro imobilní cestující v některých případech nevyhovující. Proto máme ještě hodně práce před sebou.“ Prezident Sindall ještě doplnil, že v Praze se ještě diskutovalo o společné

evropské kartě pro handicapované, tzv. Disability card, která bude předmětem pracovních jednání skupiny PRM PASSAGE v příštím roce.

České dráhy v čele odstraňování bariér

Více než 4 400 spojů a přes 600 vozíčkářům přístupných vozidel, z toho přibližně 400 nízkopodlažních, nasazují v současnosti České dráhy. Patří jim tak přední místo v odstraňování bariér v dopravě v České republice i v celé střední a východní Evropě. Například sousední Rakšané disponují přibližně 300 a Slováci dokonce jen asi 60 nízkopodlažními soupravami, což je zřetelně méně než u Českých drah. Společnost pokračuje v odstraňování bariér v cestování osob se zdravotním postižením také v letošním roce. Do provozu jsou uváděny nové soupravy Railjet, které jsou vybaveny zařízením pro cestování vozíčkářů, i nízkopodlažní, bezbariérové jednotky RegioPanter, které jsou nasazeny do provozu v Jiho-moravském kraji na linku S2.

Mgr. Petr Štáhlavský
tiskový mluvčí ČD

Labská plavební

Labská plavební společnost Vás zve na výlety lodí po Labi z Ústí nad Labem, nebo Děčína, směr Hřensko, Bad Schandau a Drážďany. Naši lod' je možné pronajmout na svatby, soukromé party, oslavy a firemní večírky.

Šokujte své kolegy a uspořádejte firemní večírek na českých nebo německých vodách. S námi se můžete vydat na jedinečnou plavbu po Labi a užívat si nádherné přírodní panorama, s výhledem na dominanty Českého Švýcarska. Samozřejmě jsou profesionální služby, kvalitní gastronomie a milý ochotný personál. Ideální místo pro Váš svatební den či luxusní oslavu narozenin která všechny zaručeně překvapí! Zazijte netradiční plavbu do Hřenska, Drážďan a Bad Schandau, nebo také exkluzivní plavbu pamíkem po Vltavě, kde je možnost zhlédnout pohled na historickou expozici Prahy, která se stane úžasným zážitkem pro celou rodinu, nebo vaše přátelé.

Jízdní řád a ceny

1. Děčín - Hřensko - Bad Schandau a zpět

2. Děčín - Hřensko - Drážďany a zpět

3. Děčín - Hřensko - Míšeň a zpět Novinka

4. Ústí nad Labem

Odkaz na oficiální stránky společnosti s možností množstevních slev. Trasy jsou zajímavé. Výhodné pro akce Závodních výborů, Kluby seniorů či kluby důchodců.

Pro Ty, kteří zabezpečí, počet pro množstevní slevu bude cesta zdarma. Dle počtu.

Prolistujte si oficiální stránky s nabídkou.

<http://www.labskaplavebni.cz/>

<http://www.labskaplavebni.cz/tipy-na-vylet>

GALAVEČER S ČESKOU KVALITOU

Pod záštitou prezidenta České republiky Miloše Zemana, předsedy vlády ČR Bohuslava Sobotky, ministra průmyslu a obchodu ČR Jana Mládky, místopředsedy Senátu Parlamentu České republiky Přemysla Sobotky a předsedy Rady kvality ČR Roberta Szurmana se 11. listopadu v rámci akcí Listopad – Měsíc kvality konal v Národním domě na Vinohradech 12. společenský večer spojený s předáváním no-

vých ocenění v Programu Česká kvalita. Večerem provázeli moderátoři Stanislava Lekešová a Patrik Rozehnal.

V Majakovského sále došlo v průběhu slavnostního večera za účasti předních umělců k předávání ocenění. Mezi oceněnými bylo Sdružení nájemníků ČR, které prostřednictvím svého předsedy Milana Taraby převzalo za poskytování odborné konzultace a pomo-

ci potřebným v bytové problematice značku CZECH MADE. Značku Certifikované služby IT získala firma AŽD Praha, s.r.o. za poskytování telematických služeb pro řízení dopravy.

Slavnostního večera se zúčastnili i zástupci NeRV OSŽ předseda Miroslav Novotný (místopředseda OSŽ a člen VV SON ČR) a tajemnice Bc. Renata Dousková.

Milan Sedláček

Přehled oceňovaných firem

Předávání značky QZ - Zaručená kvalita

- Dadka Vracov s.r.o. - ložní prádlo pro děti do 3 let a dospělé
- Prádelna Koudelka a syn s.r.o. - prádelenské služby

Předávání značky Hřiště-sportoviště-tělocvična-ověřený provoz

- Hlavní město Praha - dětské hřiště Štěpánkova, Praha 5
- Město Česká Třebová - dětské hřiště „Rákosníček“, sídliště Lhotka

Předávání značky Česká kvalita Nábytek - služby

- Dýhy Večeřa a spol., s.r.o. - zakázková výroba nábytku
- JECH CZ s.r.o. - zakázková výroba nábytku

Předávání značky Značka kvality v sociálních službách

- SENIOR centrum Blansko, příspěvková organizace - Domov pro seniory, Domov se zvláštním režimem
- Městská správa sociálních služeb, Kadaň - Domov pro seniory

Předávání značky Certifikované služby IT

- AŽD Praha s.r.o. - poskytování telematických služeb pro řízení dopravy

Předávání značky ESC

- KOPOS KOLÍN a.s. - univerzální elektroinstalační krabice do zateplení
- MODUS, spol. s r.o. - svítidlo Q DECO SKY

Předávání značky Bezpečné hračky

- OSMOST s.r.o. - houbičky pro děti - mašinka

Předávání značky Zdravotně nezávadná obuv - bota pro Vaše dítě ŽIRAFA

- DZO s.r.o. - dětská obuv s pevným vedením paty
- Beda - obuv s.r.o. - dětská usňová vycházková obuv, dětská usňová capáčková obuv
- D.P.K., spol. s r.o. - dětská usňová vycházková obuv letní i celoroční

Předávání značky CZECH MADE - výrobky

- RATAJ a.s. - bezosé spirálové dopravníky

Předávání značky CZECH MADE - služby

- Sdružení nájemníků ČR - poskytování odborné konzultace a pomoci potřebným v bytové problematice

Předávání značky ITC certifikovaná kvalita

- TESCOMA s.r.o. - konvice TEO TONE s vyluhovacími sítky

PLAVBA LABSKÝM KAŇONEM Z DĚČÍNA DO DRÁŽDAN A ZPĚT

CELODENNÍ VÝLET LODÍ S PROGRAMEM 1.4. - 31.12. 2015

Duben, květen, červen, září, říjen, listopad: *čtvrtek, pátek, sobota, neděle, pondělí*
Červenec – srpen: *denně*
Prosinec - adventní soboty

Romantická plavba lodí skalním kaňonem Českého Švýcarska, labskými zátokami, pod hradem Königstein, místy, která již v roce 1831 obdivoval Hans Christian Andersen. Proplujeme historickou Pírou i krajinou vinic k malebnému zámku Pilnitz, na lodi poobědváme. Dále popluje pod památnými mosty starého města a přistaneme v srdci Drážďan u vyhlídkových Labských teras, v těsné blízkosti obnoveného chrámu Frauenkirche a světově známého Zwingeru.

S průvodcem absolvujeme, za odborného výkladu, procházku historickým centrem přes vyhlídkové terasy okolo Frauenkirche ke Královskému paláci a zahradám Zwingeru. Kdo má zájem, vyrazí samostatně do uliček historického centra a vzhledem k délce stání lodi v přístavu zvládně i svůj individuální program, odpočinek při kávě a místních specialitách v některé z vyhlášených kaváren či místních restaurací.

Při zpáteční plavbě, za doprovodu živé hudby, vyslechne výklad kapitána k historii a okolnostem plavby po Labi. Po večerní formou bufetu, absolvujeme ochutnávku moravských a saských vín. Po celou dobu plavby je našim hostům poskytován zaslíbený výklad k přírodnímu a historickému zajímavostem v okolí řeky. Západ slunce v labském kaňonu a pohled na klidnou hladinu řeky v minulosti ovlivnil nejenom Richarda Wagnera a Fryderyka Chopina viz Děčínský valčík a zcela jistě i ve vás zanechá vzpomínku na jedinečný zážitek z plavby lodí a přítomnost nových zážitků z prožitého dne.

Labská plavební společnost, s.r.o.
www.labskaplavební.cz, plavbydresden@seznam.cz, tel: 777 037 379

Časový itinerář:

9:00 h Odjezd z Děčína, přivítání na lodi posádkou a kapitánem.
9:50 h Zastávka Hřensko, pro nástup rezervovaných pasažérů (využívají skupiny ze vzdálenějších míst) po trase výklad průvodce, plavba Českým Švýcarskem, kolem lázeňského městečka Bad Schandau, pod pevností Königstein skalním městem Stadt Wierlen, kolem zámku Pilnitz, vinic saské vinařské stezky až do centra Drážďan – Terrassenuffern.
Oběd formou vřichodového menu je podáván při plavbě (polévka, hlavní jídlo, dezert - obvykle je podávána hovězí polévka v dětské lodi s bramborami a dezert střídá nebo lamiu fréz).
Atmosféru skvěle dokreslí živá hudba s praxí na započasném parku na palubě (klavý a zpěv).
13:00 h Přistání v centru Drážďan, možnost prohlídky Drážďan s průvodcem nebo individuální volno.
Přistáváme v centru Carolabrücke (5 minut pěšky k Frauenkirche).

15:00 h Odjezd z centra Drážďan. Na zpáteční trase: ochutnávka 4 druhů německých vín (ideální zážitek ve spojení s projížďkou oblastí. Veškeré formou bufetu teplá část (3 druhy masitých pokrmů, přílohy, studené předkrmů a saláty, dezerty, ovocí).
Opět hudební produkce (klavý a zpěv), která příjemně doprovodí plavbu kaňonem při západu slunce.
18:00 h Zastávka Píra/na vyžádání např. pro skupiny jednosměrně (výhodný přístup k dálnici Teplice - Praha).
20:45 h Zastávka Hřensko.
22:15 h Přijetí do Děčína.

Cena za jednotlivce:

1 590,- Kč/osoba (mimo hlavní sezónu - duben, květen, červen, září, říjen, listopad)
1 980,- Kč/osoba (červenec, srpen) - viz. www.labskaplavební.cz

Cena pro skupiny nad 40 osob:

Celodenní výlet:
790,- Kč/osoba
Zahrnuje: plavbu, průvodce, doprovod živé hudby, vřichodový oběd, večerní formou bufetu, ochutnávku vín - 4 druhy.
U cen pro skupiny nerozlišujeme sezónu a mimo sezónu.

Loď „MS POSEIDON“

- délka plavidla 41 m, šířka 6,5 m
- celkem 250 míst k sezení
- ve vnitřní části plavidla: restaurace o kapacitě 90 míst + bar a salónek
- ve špičce plavidla s 30 místy
- v horní části plavidla krytá vyhlídková paluba se 40 místy a otevřená vyhlídková paluba 90 míst
- prostory lodi jsou ozvučeny
- vnitřní prostory jsou nekuřácké
- loď je v chladném počasí vytápěna
- bar, restaurace, grilování, vlastní catering
- možnost přepravy kol
- oblečení posádky - námořnická uniforma

Loď „Bohemia Dc“

- délka plavidla 35,5 m
- šířka plavidla 7,6 m
- celkem 300 míst k sezení
- ve vnitřní části plavidla 150 míst - paluba s barem 100 + salónek za komínovou 50 míst
- vyhlídková sluneční paluba
- prostory lodi jsou ozvučeny
- vnitřní prostory jsou nekuřácké
- loď je v chladném počasí vytápěna
- bezbariérové toalety pro handicapované
- bar, restaurace, grilování, vlastní catering
- možnost přepravy kol
- oblečení posádky - námořnická uniforma

Nastupování na loď v Děčíně je možné cca 30 minut před vyplutím lodi v závislosti na pokynech posádky lodi. Délka plavby lodí a dodržení jízdního řádu plavby je závazné na plavební podmínkách stanovených dne 1. 4. 2015. Míle lodního provozu a počasí, tedy časy se mohou mírně lišit. Počet cestujících během plavby je omezen tak aby v případě méně příznivého počasí měl každý cestující zajištěno kryté místo v prostorách lodi.

Labská plavební společnost, s.r.o.
www.labskaplavební.cz, plavbydresden@seznam.cz, tel: 777 037 379

Vážení čtenáři,

dnes Vás ve zjednodušené podobě seznámím s velmi složitým systémem hormonální regulace organismu – se žlázami s vnitřní sekrecí.

Řízení činnosti lidského těla probíhá prostřednictvím **nervové soustavy a látkové soustavy**. Řízení látkové (hormonální) je uskutečňováno pomocí chemických látek: **hormonů** – jsou vylučovány žlázami do krve s vnitřní sekrecí (endokrinní žlázy), **neurohormonů** – produkují neurosekrečními buňkami, tkáňových hormonů – jsou vylučovány z tkání, které slouží primárně jiným účelům. U člověka je hormonální regulace uspořádána do hierarchických systémů, v nichž má nejvyšší postavení systém hypotalamo-hypofyzární. Jednotlivé endokrinní žlázy jsou sice anatomicky po těle rozptýleny, ale funkčně tvoří soustavu **působící na lidský organismus jako celek**. Hormonální soustava je v porovnání s nervovou soustavou **početnější**. Hormony jsou vylučované přímo do krve, žlázy nemají žádný vývod, který by někam ústil, a působí již v nepatrných koncentracích.

Úkoly hormonální soustavy by se daly shrnout do 4 bodů: **1. růst, 2. rozmnožování, 3. celkový metabolismus, 4. hospodaření s vodou a ionty**.

Způsoby působení hormonů lze rozdělit podle toho, jestli ***působí přímo** nebo ***umožňují působení jiné látky**. **Přímé působení** znamená, že se **hormon naváže na receptory buňky** a ovlivňuje proteosyntézu (vznik bílkovin) v buňce. Pokud hormon **působí nepřímo**, také se navazuje na receptory buňky, ale pouze umožňuje vstup nějaké další látky, tzv. druhého posla, do buňky, která může vyvolat v buňce nějaký děj. To se nazývá **buněčná signalizace** a roku 1994 za tento objev pánové Gilman a Rodbell získali Nobelovu cenu.

FUNKCE hormonů z hlediska metabolismu (látkové proměny): ***katabolické hormony**: kortizol, tyroxin, parathormon, tyreokalcitonin, glukagon, ***anabolické hormony**: androgeny, estrogeny, gestageny, inzulin, somatotropní hormon (katabolismus – rozklad složitějších látek a získání energie, anabolismus je opačný děj)

1. HYPOFÝZA (podvěsek mozkový) – Je spojena s hypotalamem – hypotalamo-hypofyzární soustava,

*přední část – adenohypofýza – vznik ze zadní stěny jícnu

*zadní část – neurohypofýza – vychlípe nina spodiny 3. mozkové komory

HYPOFÝZA – přední lalok –

ADENOHYPOFÝZA – Produkuje + **Somatotropní hormon (STH)**: růst organismu (ovlivňuje metabolismus bílkovin, tuků, sacharidů, minerálních látek), hyperfunkce – gigantismus (v dětství), akromegalie (v dospělosti), hypofunkce – nanismus. **+Prolaktin**: růst mléčné žlázy, laktace, rozvoj žlutého tělíska, rodičovské chování. **+Glandotropní hormony**: = tyreotropní h. (TH) – vliv na funkci štítné žlázy, adrenokortikotropní h. (ACTH) – vliv na funkci nadledvin. + Gonadotropní hormony = folikulostimulující h. (FSH) – tvorba estrogenu, růst folikulů, spermií, = luteinizační h. (LH) – ovulace, tvorba žlutého tělíska, testosteronu

HYPOFÝZA – zadní lalok –

NEUROHYPOFÝZA – tvoří hormony, pouze je shromažďuje a distribuuje, hormony vznikají v neurosekrečních buňkách hypotalamu. Tvoří + **Adiuretin** (antidiuretický hormon, ADH) – působí na zpětné vstřebávání vody v ledvinových kanálcích, + **Oxytocin** – působí na stahy svalů dělohy, urychluje porod, ovlivňuje kojení

2. EPIFÝZA (šišinka) – Vznikla jako vychlípenina mezimozku (parietální oko).

Tvoří **hormon melatonin**, jeho tvorba je řízena intenzitou světla, závisí na délce osvětlení, podílí se na 24 hodinových i ročních rytmech – „vnitřní hodiny“. Řídí vývoj pohlavních orgánů a hormonů, vývoj intelektu, růst.

3. ŠTÍTNÁ ŽLÁZA (glandula thyreoides)

Řídí: metabolismus jódu, metabolismus tuků, oxidaci, rychlost reakcí, všeobecnou látkovou výměnu a růst.

Největší endokrinní žláza, párová žláza, po stranách štítné chrupavky. K tvorbě

hormonů je potřebný jód, folikulární buňky produkují tyroxin (T4), trijódtyronin (T3) – deriváty tyroxinu a parafolikulární buňky tvoří tyreokalcitonin. **Tyroxin, trijódtyronin**: ovlivňuje metabolismus, růst, vývoj CNS:

= **hypotyreóza (v dětství)**: těžké fyzické i psychické poruchy, růstové poruchy s disproporcemi těla, kretenismus

= **hypotyreóza (v dospělosti)**: zpomalený metabolismus, obezita, snížení tepové i dechové frekvence, zpomalené myšlení i řeč, edémy

= **hypertyreóza**: zvýšený metabolismus, hubnutí se zvýšenou chutí k jídlu, pocení, rychlý tep, zvýšená dráždivost, emocionální labilita, třes, exoftalmus („vykulené oči“)

= u obou poruch se může štítná žláza zvětšit – struma

Kalcitonin: zasahuje do metabolismu vápníku: snižuje hladinu Ca²⁺ v krvi, podporuje jeho ukládání do kostí, působí proti parathormonu přištítných tělísek.

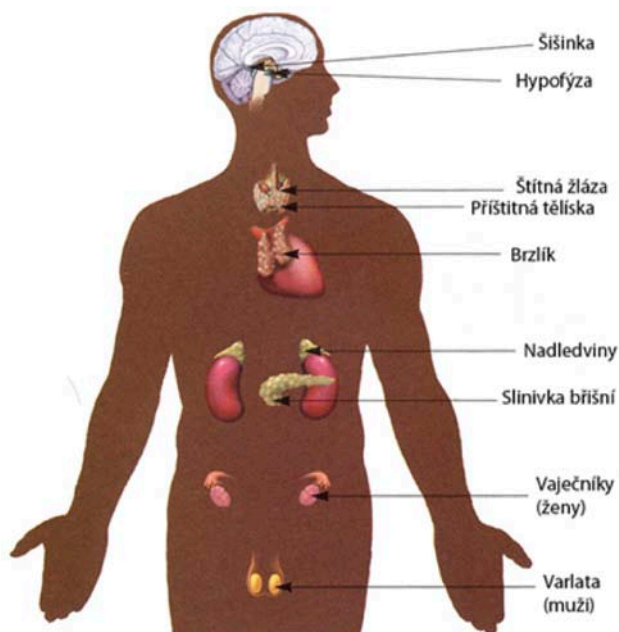
4. PŘÍŠTITNÁ TĚLÍSKA (glandula parathyreoides) jsou 4 drobné útvary na zadní straně štítné žlázy. Produkují **parathormon**, který uvolňuje z kostí vápník. Udržuje stálou hladinu vápenatých a fosforečnanových iontů v krvi. V případě potřeby podněcuje uvolňování Ca z kostí. Nedostatek parathormonu vede k poklesu hladiny Ca v krvi a ke křečím svalstva. Při hyperfunkci dochází k odvápnění kostí – osteoporóze.

5. THYMUS (brzlík) – důležitý orgán imunitního systému, v němž se vyvíjejí některé druhy bílých krvinek T lymfocyty. Relativně největší je u dětí a s věkem se zmenšuje.

6. MLÉČNÁ ŽLÁZA (mamma) Řídí: metabolismus uhlíku, žluté tělísko, štítnou žlázu, příštítná tělíska, nadledvinky, menstruační cyklus, pohlavní orgány.

7. SLINIVKA BŘIŠNÍ (pancreas) – žláza se zevní i vnitřní sekrecí. Řídí: metabolismus cukru a trávení. **Slinivka břišní**: ***exokrinní funkce** – pankreatická šťáva s enzymy, ***endokrinní funkce** – Langerhansovy ostrůvky, shluky buněk, roztroušené v hmotě slinivky. Dva typy buněk – alfa a beta, které produkují hormony v závislosti na koncentraci glukózy v krvi. ***Inzulin** – produkovan beta-buňkami Langerhansových ostrůvků, snižuje hladinu krevní glukózy – podporuje vstup glukózy do buňek, hladina glukózy u zdravého člověka 3,5–5,6 mmol/l krve, nedostatek inzulinu – cukrovka ***glukagon** – produkovan alfa-buňkami, zvyšuje hladinu krevní glukózy. Zvýší-li se hladina krevního cukru, zvýší se produkce inzulinu a klesne produkce glukagonu a naopak.

Pokračování informací o zbývajících žlázách s vnitřní sekrecí bude v posledním letošním vydání magazínu.

DYJSKÝ TROJÚHELNÍK

Dyjský trojúhelník je územím při soutoku Dyje s Moravou, taky nazývaný Moravskodyjský trojúhelník (za první republiky nazývaný Podyjský roh), o rozloze 30 km². Dyjský trojúhelník je dnes niva, proslulá svým pralesním lužním lesem. Dyjský trojúhelník je dodnes neobydlený a je tak jedním z posledních na území Evropy. Dyjský trojúhelník pro svoji nedotčenost má přibližně ten samý charakter, jako za doby Sámovy říše (léta 823–906) nebo Velkomoravské říše (léta 822–906), kde její bývalá centra Mikulčice, Pohansko a Staré Město (Velehrad) jsou jen o několik kilometrů dál na sever. Dyjský trojúhelník je tvořen územím v dnešním okrese Břeclav (Jihomoravský kraj).

Dyjský trojúhelník byl do 6. století obýván slovanským kmenem Moravanů.

Od roku 830 je Dyjský trojúhelník součástí Moravského knížectví až do zániku Velké Moravy roku 906, po té náleží k Českému státu.

V průběhu 11. století ztrácí Český stát území mezi Dyjí a Dunajem ve prospěch Východní marky (Ostmark), kdy došlo i ke ztrátě Mikulovska a Valticka. Valticko s Dyjským trojúhelníkem se stalo v průběhu 11. století součástí Dolních Rakous až do roku 1920.

Celé Dolní Rakousy, včetně Dyjského trojúhelníku, se již 21. října 1918 při rozpadu Habsburské monarchie stávají součástí proklamovaného Německého Rakouska (Deutschösterreich), které ale vyhlásilo nezávislost 12. listopadu 1918 až po abdikaci posledního císaře a krále Karla I., ke které došlo 11. listopadu 1918.

Německé Rakousko se transformovalo v souladu s mírovou smlouvou ze Saint-Germain en Laye, (podepsána 10. září 1919) do Rakouské republiky (Republik Österreich) 2. října 1919, která existuje i dnes.

Součástí Rakouské republiky byl Dyjský trojúhelník až do jeho rozdělení 31. července 1920.

Rakouská republika v souladu s mírovou smlouvou ze Saint-Germain en Laye 31. července 1920 odstupuje toto území Československu (viz mapa):

Dyjský trojúhelník o rozloze 30 km² je neobydlený s lužními lesy a nivními loukami. Dnes je součástí jihu katastru nejjižnější moravské obce Lanžhot. Dne 31. července 1920 to byla východní část katastrů dnešních dvou rakouských obcí:

- 1) východní díl Cahnova (Hohenau an der March) a
- 2) východní díl Ranšpurku (Rabensburg).

Československá republika tento územní zisk téhož dne 31. července 1920, dodnes platným zákonem o inkorporaci č. 450/1920Sb., připojuje ke svému území. Dyjský trojúhelník se stal součástí země Morava (od 14. července 1927 země Moravskoslezská).

Po církevní stránce, apoštolskou konstitucí, byl 2. září 1937 Dyjský trojúhelník připojen k moravské církevní provincii.

Po těchto územních ziscích ČSR zůstávají přesto v Dolních Rakousích, těsně za hranici česká etnická území (pod souhrnným názvem Cahnovsko), která zůstala Rakouské republi-

ce a v následujících desetiletích se poněmčila:
a) Cahnov (Hohenau an der March) – mimo východní neobydlené části katastru (případla ČSR),

b) Pernitál (Bernhardsthal),

c) Ranšpurk (Rabensburg) – mimo východní neobydlené části katastru (případla ČSR),

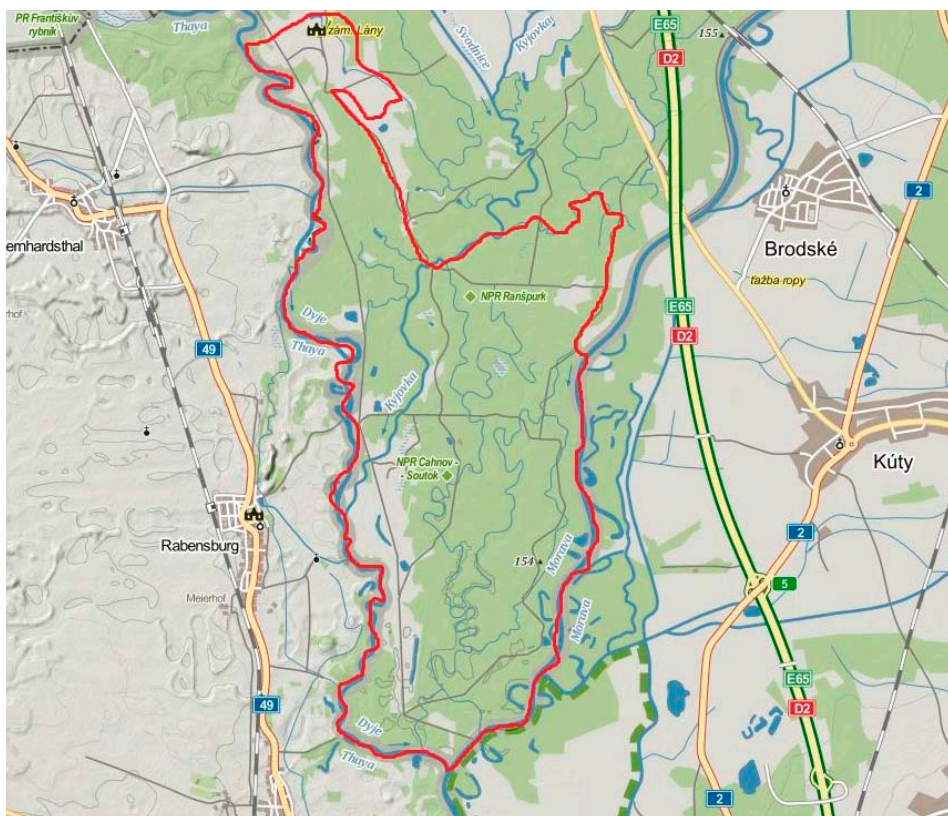
Cahnovsko je dodnes součástí Rakouské republiky (země Dolní Rakousy).

Při zániku Československa se automaticky 1. ledna 1993 stává tento územní zisk Dyjského trojúhelníku z 31. července 1920 součástí nezávislé České republiky.

Dne 26. února 1997 byl přijat ústavní zákon o hranicích se Slovenskou republikou, kde došlo ke směně v Dyjském trojúhelníku českých území menderů starého koryta řeky Moravy na jeho levém novém břehu za jiná, do té doby slovenská území na novém pravém břehu řeky Moravy tak, aby státní česko-slovenská hranice vedla středem nového koryta řeky Moravy.

I když je Dyjský trojúhelník pro nohu turisty téměř nepřístupný, je možno se kochat jeho překrásným okolím. Ať už například u vodní nádrže v rakouském Bernhardsthalu (dolní snímek) nebo v prostředí Rybářské bašty v nejjižnějším moravském městě Lanžhot (nahore). Foto: Milan Sedláč

TRADIČNÍ TURISTICKÝ ZÁJEZD ZA POZNÁNÍM

Jako každým rokem, tak tomu nebylo jinak ani letos a ZV OSŽ při divizi Elektro a PSV (po staru) pořádá ve dnech 24 až 28. září turistický zájezd do Jizerských hor. Ubytování jsme zvolili na Lesní chatě v Kořenově, která je ve vlastnictví OSŽ a kde jsme našli opravdu kvalitní přijetí nejenom po stránce ubytování, ale i stravování a po túrách i možnost využít místní relax centrum ve dvou whirlpoolkách či sauně, která je v suterénu chaty.

Na první den jsme měli domluvenou prohlídku 302 roků fungujících skláren v Harrachově, kde jsme samozřejmě navštívili muzeum skla a taky soukromý pivovar Novosad, kde vaří pivo František. Odpoledne měl každý možnost si projít Harrachov a jeho okolí, kde jsme si zašli na Mumlavské vodopády a navštívili hornické muzeum. Po návratu na chatu a dobré večeri jsme si udělali hezký společný večer v místní restauraci.

Druhý den jsme měli naplánované trasy v okolí Jizerky, ale nepřálo nám moc počasí a za stálého mrholení si každý udělal okruh okolím Sáfirového potoka na rašeliništi Jizerky apod. Byla velká škoda, že nám nepřálo počasí, protože Jizerka je opravdu krásná a její okolí taky.

Další den jsme vyrazili do okolí Hejnice, Lázní Libverda a Bílého potoka, ale v době kdy jsou všude různé uzávěry při rekonstrukcích silnic nás překvapila uzávěra pro autobusy a měli jsme „vystaráno“. Hned bylo třeba řešit, co a jak dál. Protože všechny možnosti, jak a hlavně kudy se dostat na místo, kde jsme chtěli vyrazet na trasy, byly už časově náročné a místo tu-

ristiky bychom proseděli čas v autobusu, tak se každý rozhodl individuálně na vystoupení z busu a vraceli jsme se na chatu každý svou trasou. Převážná většina se nás stejně setkala na nádraží v Kořenově, kde měli akci nazvanou bramborová sobota, a tak jsme ochutnali bramboráky a další pochutiny a při tom jsme si prohlédli před nádražím i když staré, ale krásné, traktory značky Zetor 15, 25, autobus Škoda RTO 706 a další historická osobní a hasičská vozidla. K poslechu na nástupišti vyhrávala muzika z Vídně a nechyběl ani samotný Krakonoš i když bez sojky (jak ho většinou známe z pohádky). Součástí nádraží v Kořenově je i stálé muzeum ČD, které bylo samozřejmě také otevřeno a stálo za to se jít podívat. Po čase stráveném na této akci jsme vyrazili na rozhlednu Štěpánka, která je 959 m.n.m. Rozhledna je 24 m vysoká a v současné době v rekonstrukci, ale byla možnost se podívat z prvního ochozu po krásách okolí. Z rozhledny jsme ještě navštívili vyhlídku na Bílé skále a vojenské opevnění. Po celé cestě na rozhlednu jsme procházeli okolo krásných, starých a hlavně udržovaných horských chaloupek, které zdejší horské krajině dávají ten správný nádech.

Za všechny účastníky si myslím, mohu říci, že se akce určitě všem líbila a chtěl bych též touto cestou poděkovat samotnému provoznímu a hlavně všem zaměstnancům na Lesní chatě, co se o nás opravdu dobře starali. Každý se tam určitě rád vrátí ať už společně či individuálně.

Oldřich Sobol
předseda Výboru OSŽ OHL ŽS

NÍZKÉ TATRY – NÁVŠTĚVA „POVÁŽSKÉ LESNÍ ŽELEZNIČKY“

Nedaleko města Liptovský Mikuláš, kde jsem trávil letos v létě dovolenou, u velké vodní plochy Liptovská Mara se nachází nejmladší a zároveň nejnavštěvovanější muzeum v přírodě na Slovensku – Muzeum liptovské dědiny v Pribylině (1). Vzniklo přestěhováním hlavních objektů i s kostelem (3) z osmi vesnic před zatopením Liptovské Mary (2). Pro tentokrát Vám však chci představit expozici jedné technické památky dnes už bývalé „Povážské lesní železníčky“.

Historie této vsutku jedinečné památky sahá poměrně daleko do minulosti. V roce 1912 se z důvodu rozrůstající těžby dřeva na Liptově rozhodlo o výstavbě lesní železnice (4), která by usnadnila dosavadní zdlouhavou a fyzicky náročnou přepravu dřeva splavováním.

V průběhu let byla trať o rozchodu 760 mm vedena z Liptovského Hrádku přes Liptovskou Tepličku do Staníkova. Celková délka trati byla 40 km. K trati byly přistaveny odbočky a po jejich dokončení měřila trať celkově přes **109 kilometrů**. Stala se tak druhou nejdelší tratí na Slovensku. Oficiální provoz začal až v roce 1921. S příchodem automobilismu se od roku 1960 postupně začaly rušit odbočky a 31. prosince 1972 byla **lesní železnice** (5) definitivně zrušena.

Po obhlídce **muzea v přírodě** s jeho krásnou technickou památkou (6) nám bylo trochu smutno z toho, že už nezažijeme jízdu po železnici do odlehklých koutů Nízkých Tater. Tak jsme si nazuli pohorky a hurá do hor pěšky.

Už podruhé přicházíme s receptem, který pro nás připravil Josef Šlachta tak, abyste si pochutnali vlastní realizací všichni, tedy i ti, kteří neměli možnost být přítomni na některé z akcí, kde Pepa své umění uplatňoval. A bylo to podle všech zúčastněných mňam!. Tak to zkuste...

A protože jste na řadě také Vy ostatní, kteří rádi připravují něco dobrého, postupně přidáme i Vaše recepty. Závěrečnou otázku „Kdo trumfne Pepu?“ v této stati tak i nadále ponecháváme.

Aby to pro Vás byla výzva!

Halušky se zelím a uzeným

POTŘEBNÉ PŘÍRADY:

1 kg zelí; 0,5 kg uzeného;

0,5 kg halušky (v prášku)

POSTUP PŘÍPRAVY:

Povaříme zelí, slejeme vodu, uděláme zasmažku na špeku a cibuli. Přidáme do zelí, zamícháme a zahustíme.

Přidáme k tomu 0,5 kg vařeného uzeného pokrájeného na kousky (cca 2x2x2 cm). Do této směsi vložíme uvařené halušky, zamícháme a můžeme podávat.

Doporučuji nechat zelí jeden den i s zamíchaným uzeným uležet. Potom ohřát a vložit uvařené halušky.

Nostalgie v Branné

Každý si rád zavzpomíná, a to především na to hezké, co ho v životě potkalo... vždyť je to takové nostalgické. A nostalgicky na mnohé zapůsobí, když se v jeho blízkosti objeví taková

nádherná parní lokomotiva, jako se nedávno proháněla na trati Šumperk–Jeseník.

Kdo by odolal nezúčastnit se této události a s fotoaparátem v ruce nezachytit nostalgic-

ky slavnostní okamžik. Už proto, že je to taková krasavice...

Foto: Marie Kodetová

Blahopřejeme

V tomto měsíci slaví narozeniny:

Milada Rozšafná – Skanska ŽS

Hana Frydryšková – OHL ŽS

Marie Pačesová – OSŽ-Ú

Oldřich Sobol – OHL ŽS

MUDr. Gabriela Ritterová – DZ Olomouc

Ing. Milan Konta – AŽD Praha

Dagmar Halámková – DZ Ostrava

Jana Handrejchová – ČD Travel

Jana Petříková – AŽD Praha

Petr Tancibudek – Ferex ŽSO Liberec

Jaroslava Myšková – DZ Česká Třebová

Kamil Bořek – NsP Praha, Italská